

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Primejdia comunistă

III. Comunismul în Spania

În Spania, comunismul nu s'a încuibat decât de vreo cinci ani, iar la cârma țării n'a ajuns decât în primăvara trecută. I-a fost însă destul și numai câteva luni ca să schimbe această țară mare și bogată într'un adevărat iad.

Deși stăpânirea roșie este spre sfârșite în Spania, socot că nu va fi fără folos sufletesc pentru cetitorii noștri, să le arăt o părticică din fărâdelegile săvârșite de comuniștii spanioli.

De îndată ce au pus mâna pe cârma Spaniei, comuniștii au început cea mai înfiorătoare vânatoare contra episcopilor și preoților catolici. Moscova lui Stalin a dat ordin aspru: „Ucideți pe toți preoții!“ Și ordinul satanei a fost împlinit cu vârf și îndesat de către slugile sale, căci au ucis pe toți preoții pe care i-au putut prinde. Astfel numai la *Barcelona* au fost uciși peste patru sute preoți cu patru vlădici în frunte. Mulți dintre ei au fost stropiți cu benzină și apoi arși de viu, cum au făcut cu episcopul de Siguenta. Mulți alții au fost duși într'o piață, desbrăcați până la piele, bătuți până la sânge și apoi tăiați bucăți de viu. Cei mai chinuți dintre preoți au fost aceia pe care i-au știut de ajutori ai săracilor.

Călugării, pe care i-au putut prinde, încă au avut o soartă tristă. De cele mai multe ori au fost închiși într'o biserică sau mănăstire care a fost stropită cu benzină și căreia i-s'a dat foc. Și asta drept mulțumită că au dat fiilor popoului învățătură gratuită, că au susținut o mulțime de spitale și azile pentru nevoiașii Spaniei și pentru că au dus binefacerile catolicismului și mărirea patriei în toate colțurile lumii.

Dar măcelul nu s'a mărginit numai la preoți și călugări, ci s'a întins și la mireni (învățați și neînvățați, bogați și săraci, bătrâni și tineri) care nu aprobau nelegiuirile comuniste. Și ei au fost uciși

cu nemiluita. Gazetarii streini, care au cutreerat ținuturile sovietizate ale Spaniei, spun că de multe ori ulițele satelor și orașelor păreau mai înfiorătoare decât își închipuiau ei iadul: aci o grămadă de carne omenească încă caldă, dincolo câteva trupuri deja putrede, ce-va mai departe jăratec aprins pe care sfârâiau trupuri omenești, fum și duhoare de nesuferit. Comuniștii își astâmpărau poftile după sânge creștinesc!

Și vânătoarea aceasta sălbatică după preoții și mireni catolici *continuă* și astăzi în ținuturile ce au mai rămas în ghiarele comunismului.

Dar niște barbarii de felul celor amintite mai sus, n'au mulțumit slugile Moscovei, pe aderenții „frontului popular“. Au făcut ce n'au fost în stare să facă nici hoardele barbare: au scos morții din morminte (mai ales trupuri de preoți, călugări și călugărițe) și i-au purtat pe străzi, batjocorindu-i cum nu se poate spune fără a nu spurca graiul omenesc. Pentru trecători au fost clipe de groază, cum n'a mai cunoscut omenirea: mulți și-au pierdut firea.

Iată în fuga condeului o nespuse mică părticică din ceea ce a săvârșit și continuă a săvârși comunismul în Spania și ceea ce va săvârși pretutindenea pe unde va mai trece, de-l va mai răbda bunul Dumnezeu!

IV. Comunismul în țările de misiuni

Biserica catolică trimite an de an o mulțime de episcopi, preoți, călugări și călugărițe la popoarele păgâne ale Africei și Asiei, spre a-le vesti sfânta Evanghelie. Acești ucenici ai lui Hristos întâmpină și mulțime de greutăți în calea apostoliei lor și de cele mai multeori trebuie să-și dea viața pentru sf. Evanghelie. Cele mai mari necazuri le vin dela comunism, care îndeamnă pe păgâni să ceară dela guvernele lor expulsarea (alungarea peste granițe) misionarilor catolici, și, la caz că guvernele nu o vor face,

atunci s'o facă ei, prin orice mijloace, dar mai ales prin măcel, cum au făcut la Nankin (China) în Martie 1927, când au fost tăiați bucăți de viu Părinții misionari Vanara și Dugout. De altcum răpirile și măcelurile misionarilor catolici se țin lanț în China și „Unirea Poporului“ le-a încrestat aproape totdeauna. — Turburările din Indii încă au fost puse la cale, în mare parte, de agenții *Moscovei care vrea să pregătească o răscoală generală a popoarelor păgâne contra catolicismului*. Grevele și manifestările populare pregătite de comunism tîntesc această răscoală.

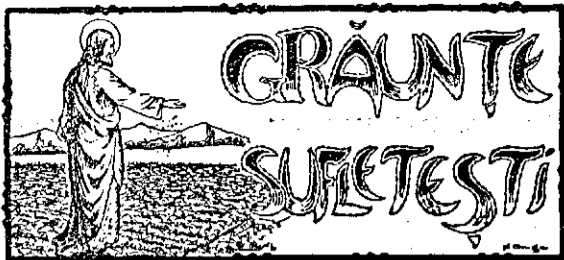
Incheere. Oricât s'ar frământa comunismul să nimicească Biserica catolică, scopul nu și-l va ajunge niciodată. Invincibilitatea Bisericii ne-a asigurat-o Mântuitorul când a zis: „Și porțile iadului nu-o vor învinge“. *Dar durerile fraților noștri din Rusia, Mexico, Spania etc., ar trebui să ne deschidă mai bine ochii și să ne mâne spre un front comun împotriva comunismului*, pentru ca să oprim din timp întinderea focului dela casa vecinului și la casa noastră.

(Sfârșit)

Ioan Vultur

Noul canonic dela Blaj. Prin numirea P. Sf. Dr. Ioan Bălan ca Episcop al Lugojului, a rămas vacant un loc de canonic bobian la Blaj. P. Ven. Capitulul s'a întrunit în ședință joi în 5 l. c., sub președinția I. P. Sf. mitropolit ALEXANDRU, alegând în locul rămas vacant pe pâr. NICOLAE POPP, directorul Școlii Normale de băieți din Blaj — *Il dorim ca munca Sfinției Sale, în noul post să fie încununată de roadă înbelșugată. La mulți ani!*

Sărbătoarea dela Institutul Recunoștinții. Duminică, în 8 l. c., au fost învesmântate patru surori din Congregația sf. Maria din Blaj. Invesmântarea s'a făcut în Capela Institutului Recunoștinții, în chip sărbătoresc. Insuși I. P. Sf. Mitropolit Alexandru a primit voturile nollor mirese ale lui Hristos, slujind cu acest prilej sf. liturgie arhierescă.

Piedeci împiedecătoare de căsătorie

Pe lângă piedecile dărâmbitoare mai sunt și piedeci împiedecătoare de căsătorie. Se numesc împiedecătoare fiindcă ele împiedecă sau opresc încheierea căsătoriei.

Deosebirea între aceste două piedeci este că cele dărâmbitoare desfac căsătoria chiar și dacă a fost încheiată, așa că dacă cineva poate dovedi că înainte de cununie a fost între ei vreuna din cele 18 piedeci dărâmbitoare, episcopul resp. mitropolitul declară acea căsătorie invalidă și nulă, și astfel ea se desface dela sine. Altfel stă însă lucrul în cece privește piedecile împiedecătoare de căsătorie. Dacă este vreuna din aceste piedeci, preotul nu are voie să binecuvinteze acea căsătorie, dacă însă a binecuvântat-o din greșală și fără a băga de seamă că este, ori după ce a cerut dispensă (deslegare) dela episcop, căsătoria rămâne validă și nu se mai poate desface nici odată și la nici o întâmplare. În cazul acesta căsătoria nu se numește invalidă ci *ilicită*.

Să le luăm pe rând și aceste piedeci.

1. Atâta vreme cât este cineva logodit cu o persoană, nu poate încheia căsătorie licită cu altă persoană, afară de cea încredințată.

2. Celce a depus votul simplu de a rămânea pururea vergur (călugării și călugărițele), sau de a rămânea celibi (preoții rămași neînșurați) nu pot încheia căsătorie licită.

3. Nu se poate încheia căsătorie licită

în timpurile așa-numite oprite, și anume: a) în tot postul Crăciunului, apoi în timpul dintre Crăciun și Bobotează; b) în tot timpul paresimelor sau a postului mare, în timpul ce cade între Paști și Dumineca Tomei precum și la sărbătoarea Rusaliilor; c) în postul Sănpetrului și Sănteimării; d) în miercurile și vinerile de peste an, fiindcă acelea sunt zile de ajuns, la ziua Crucii și în ziua Tăierii Capului Sfântului Ioan Botezătorul

4. Ca o căsătorie să fie licită, se recere ca mirii să se cunune în fața bisericii prin parohul lor propriu ori prin alt preot care a cerut voie pentru aceasta dela parohul mirilor. Episcopul, bine înțeles, că are voie să cunune pe oricine în oricare biserică din dieceza sa. Pentruca să fie căsătoria licită, mai trebuie ca cununia să se facă în fața a doi sau trei martori.

5. Fiecare căsătorie se va vesti, înainte de a se încheia, în biserică parohială de către parohul mirelui și al miresei, în trei dumineci ori sărbători legate după o altă, la sfârșitul sfintei liturghii, adăugându-se provocarea ca toți ceice știu vreo piedecă, să o descopere.

6. Căsătoriile mixte sunt ilicite, așa-dară nu se poate încheia căsătorie între un unit și un ortodox sau orice altă confesiune, decât numai dacă s'a cerut dispensă dela episcop.

7. Când ar exista bănuială fundată că între miri ar exista vreo piedecă, ori când ar fi teama că acea căsătorie va da anză la certe, scandale ori alte rele, episcopul are dreptul și obligațiunea de a opri încheierea astorfel de căsătorii, iară până când episcopul nu va delătura acea opreliște, mirii nu pot încheia căsătoria...

8. Nu sunt licite căsătoriile la cari din cauze drepte nu se învoiesc părinții.

9. Nu se poate admite ca să încheie căsătorie ceice nu știu rugăciunile și adevărurile credinței neapărat de lipsă spre mântuire.

10. Preotul nu poate să-i cunune pe mirii cari nu s'au spovedit și cuminecat înainte de încheierea căsătoriei, fiindcă sacramentul sau taina căsătoriei este un sacrament al viilor, cece înseamnă că ceice doresc să primească acest sacrament trebuie să fie curați sufletește adecă să se afle în statul harului sfințitor.

11. La a doua căsătorie nu se poate admite nimenea, până nu se va constata cu toată siguranța moartea soțului de mai înainte.

Mirii cari nu țin cont de aceste unsprezece piedeci împiedecătoare de căsătorie, păcătuiesc și acest păcat al lor sunt datorii să-l spovedească cu cel dintâi prilej, căsătoria lor însă rămâne validă, deși a fost ilicită, adecă nu-i mai poate despărți deolaltă decât sapa și lopata.

Părintele Iuliu

Dumineca misionară la Nădlac

Cu ocazia zilei misionare din acest an în parohia Nădlac pe lângă rugăciunile — în special Binecuvântarea Euharistică — ce s'au făcut pentru Opera misionară, s'au colectat dela credincioși bani și cereale în suma de Lei 3156. Între cei ce au dat s'ajutoare materiale se află aproape toți credincioșii uniți cari au înțeles să întindă o mână de ajutor pentru înfăptuirea unui gând bun.

Iubite cetitor,

Dacă ești dator la foate, nu mai sta pe gânduri!

Îa un mandat postal, scrie suma pe care o ai acum la îndemână și trimite-o.

Prin aceasta dai dovadă că ai omenie și vom avea și noi încredere să așteptăm după rest.

Administrația Iolli

Foița „UNIRII POPORULUI“

Un sat și o biserică

— Românii uniți din Mintia —

E vorba de Mintia, o mică comună aproape de Deva. Are în total vreo 100 numere, din cari cam 60 uniți 40 ortodocși. Între ei dacă sunt trei familii de Unguri calvini, în serviciul contelui de acolo. Călătorul care trecea pe linia Arad-Simeria, vedea la marginea satului o bisericuță de lemn, îngrită de veacuri, mai încolo alta, tot așa de veșnică și de soundă, între ele o frumoasă biserică de zid, ridicându-se trufașe, asta e biserică calvină, a stăpânilor de ieri, celelalte erau bisericile românești.

Românii la 1700 s'au unit cu toții, doar Mintia se găsește în conscripția dela 1733 cu popă unit, cu biserică și casă parohială. Dar pe aici pe Valea-Murășului, venind dela Dobru, a trecut călugărul Sofronie, trimis de Sârbi ca să strice unirea; Mintia încă s'a desunit. Abia la 1875 s'au întors oamenii iarăși la unire, dându-li-se ca preot învățătorul Ioan Lupșa (al cărui fiu Dr. Aron Lupșa a studiat la Roma și s'a făcut preot militar); se uniseră aproape toți din sat, dar un bogătan oarecare, la care erau mulți datori, i-a silit pe oamenii săi să rămână neuniți. Bieții uniți, cum nu aveau biserică, au primit o danie de 200 flor.

și eu aceea au cumpărat dela comuna Vorța bisericuța de lemn, care se vede dincoace de sat.

Dar după 30 ani, un alt rău a venit asupra lor: murind preotul Lupșa, n'au mai primit preot în sat ei au fost administrați tot din străini. Abia în 1930 au primit iarăși preot localnic, pe preotul-învățător Toma Nistor. În anul 1932 s'au ținut acolo primele misiuni populare prin p. canonic N. Brînzeu. Atunci s'a întărit în oamenii dela Mintia gândul de a-și face o biserică nouă. Dar cum? Ei erau puțini, bani nu aveau, decât vreo 20—30 mii, și aceia dați prin sat. Au zis: vom lucra noi, facem cum putem, dar facem biserică!

Și s'au pus pe lucru. Un arhitect dela Lugoj le-a făcut planul, ei și-au adunat materialul, au ars cărămidă, apoi s'au pus pe lucru. Tot lucrul de zidărie l-au făcut fără plată, frații Aron și Iosif Podoleanu, cu nepotul lor Petru Podoleanu. Celelalți credincioși, zilnic câte 6, ajutau la zidari. Pe lângă aceea, cărăușile, adunarea materialului, s'a făcut tot gratis, de săteni. Lucrul de bătăș, cu acoperișul, l-au făcut Petru Sabău cu cei doi frați Podoleanu. A costat în total 3000 lei. Fereștile sunt lucrate din fer, la atelierul cfr. din Simeria, cu sticlă colorată. Le au plătit credincioșii cu dare de mână, fiecare câte o fereastră. Tot așa și icoanele de pe iconostas. D-l prefect Mico a dăruit seânduri — cum a dat la toate bisericile din județ, Dumnezeu să-l țină! — și 1000 lei bani. Tot câte 1000 lei au dat d-l Dr.

Iustin Poș avocat în Deva și Alex. Raț acat la cfr.

Și iată că în timp de 3 ani, adecă dela 24 Iunie 1933, când s'a pus peatra fundamentă, până la 6 Sept. 1936, s'a ridicat în comuna Mintia o biserică nouă, drăguță, frumoasă, care vestește tuturor călătorilor, vrednicia unui popor de abia 200 suflete, eu o biserică ce nu a costat mai mult de 100.000 lei!

Sfințirea ei s'a făcut Duminecă 6 Sept. 1936, prin canonicii N. Muntean și Dr. N. Brînzeu, asistați de protopopul Aug. Radu și Dr. Iuliu Rațiu dela consistor, cu vestitul cfr. Lyra din Lugoj, luând parte d-l subprefect Dr. Drăgan și multă lume. A fost o bucurie, cum nu a mai văzut comuna Mintia! O mare hară-cilor noștri credincioși din această comună! Să fie ei pildă multor sate cu popor mult și cu oameni bogați, dar cari au fac nimic pentru biserică! Ajute-i Dumnezeu pe mintenii noștri, să-și vadă și casa parohială zidită, atunci pot fi siguri, că vor avea totdeauna preot în mijlocul lor!

Că ce oameni însuflețiți sunt acești uniți din Mintia, vom poveni pe fostul primcurator Ion Porlelean, care ca țaran simplu, a scris o întreagă lucrare pentru apărarea sfintei Uniri, lucrare vrednică să o sunosească și cetitorii „Unirii Poporului“. Să fie și asta de învățătură și pildă multor domni, cari abia cu numele sunt uniți, dar altfel puțin își bat capul cu apărarea adevărului!

N. B.

Cu potrivnici la masă

Nu este, credem, cititor de gazete, care să nu se fi mirat de multele procese și judecăți, în cari sunt amestecați mereu aproape numai oameni străini de legea și limba noastră, dar cari sunt cetățeni ai României. În deosebi evreii sunt mai mulți, cari sunt aduși înaintea judecății pentru vina de a fi uneltit împotriva Statului. Fii din neamul lui Izrail celui neastâmpărat, unii vorbind ungurește, alții nemțește, alții rusește, și mai puțini cari știu bine și românește.

Deși sunt de alt neam și de altă limbă, odată ce sunt cetățeni români, ei sunt datori, ca și noi, să nu facă nimic, nici cu vorba nici cu faptă, din ceace ar putea fi spre stricăciunea României. După lege și drept, toți cetățenii unei țări se pot asemăna cu oamenii cari mănâncă la aceeași masă, în sânul unei mari familii.

Dar se știe că la masă fiecare chiamă numai pe aceia, cari îi sunt prieteni adevărați. Pe dușman nime nu-l invită să mănânce din același blid cu el.

Noi românii, dela întemeierea României mari, am chemat la masa noastră pe toți cetățenii noștri: pe unguri, sași, ruși, nemți și pe evrei. Le-am dat aceleași drepturi politice ca și nouă.

Urmarea, ca și datoria ce urmează de aici ar fi, ca și ei să aibă toată dragostea pentru țara noastră.

Nu știm însă cum se face că, pe mulți, îi aflăm, totuși, în rândurile celor ce uneltesc împotriva României. Dacă se descopere spioni în țară, în rândurile lor sunt numai străini, în deosebi evrei. Dacă se dă de urma propagandei bolșevice, a organizațiilor întemeiate cu bani rusești, în fruntea lor descoperim pe străini și pe evrei. Rar se rătăcește, ca de sămânță, și câte un român printre ei.

Așa am văzut și la ultimile procese ce s'au ținut la deosebite Consilii de războiu.

Nu mai încap azi nici o îndoială: noi stăm cu potrivnici la masă. Pentru că cine e gata să vândă secretele, tainele ostășești, țărilor dușmane nouă; sau cine cu bani străini, încearcă să asmută poporul românesc împotriva celor mai mari bunuri pe cari le are: Biserica cu credința în Dumnezeu, monarhia în frunte cu regele, respectul autorității, supunerea față de cel mai mari, — este dușmanul declarat al neamului și al Țării românești.

Acesta e semnul după care veți cunoaște pretutindenea pe potrivnicii noștri cei dinlăuntru: dacă vor cărti împotriva celor pomenite.

Noi românii va trebui să fim mai puțin încredzători, decât până acuma.

Să ne aducem aminte, că duhul cel rău nu doarme niciodată. Și-i pune pe mulți dintre cei ce stau cu noi la masă, să încerce a ne împlânta cuțitul pela spate.

(Dela Secțiile „Astrei”).

Nu jura strâmb. Trei locuitori din com. Bateni jud. Arad, au fost martori într'un proces judecat săptămânile trecute. Judecătorul a băgat de seamă că martorii se încurcă în răspunsuri și cu toate acestea au jurat. A căutat atunci dovezi și a găsit că martorii au jurat strâmb, din care pricină au fost judecați la câte-o jumătate de an închisoare, 10 mii Lei amendă și cheltuieli de judecată. Cel împotriva cărui a jurat, a fost achitat.

Praznic înălțător la Mediaș

Binecuvântarea bisericii și a steagului Reuniunii-Mariane — Congresul Uniunii Mariane a Femeilor Unite — Concertul corului teologilor din Blaj

Mediașul românesc și unit nu a fost lipsit de serbări în anii din urmă. Nici una însă nu a atins în măreție, frumusețe și bucurie sufletească serbarea care a avut loc în ziua de 8 Noembrie a. c., cu care prilej s'a binecuvântat biserica, s'a ținut congresul Uniunii Mariane a Femeilor Unite din Arhidieceză și a concertat corul Academiei teologice din Blaj.

Cine intră azi în biserica unită din Mediaș, stă să n'o mai recunoască. În vara anului acestuia, vechea ctitorie a Episcopului Bob, de fericită pomenire, a suferit o reparație radicală. Altarul a fost pardosit cu parchet iar naia bisericii cu table de ciment colorate. Mai mult decât aceasta însă ochiul se desfată la vederea picturii artistice. Deasupra sf. altar tronează Mântuitorul lumii, ținând pe norii cerului, strălucit de cete îngerești. În biserică, de-o parte și de cealaltă sunt zugrăviți cei patru evangheliști, apoi sf. Vasile cel Mare, sf. Nicolae. Nu lipsesc nici sfinții apusei atât de cunoscuți: Sf. Francisc de Assisi și sf. Terreza a Pruncului Isus, precum și P. C. Fecioară Maria așa cum s'a arătat la Lourdes. Pe boltă, scene din viața Mântuitorului și a Maicii Sale. Dacă mai adăugăm că biserica are instalație electrică — un policantru mare exact după modelul celui din catedrala Blajului — și încălzire cu gaz, credem că am spus destul pentru a înțelege oricine că biserica are un aspect cu totul nou, pompos, și totodată drăguț și familiar.

Ziua de 8 Nov. a fost aleasă de comitetul parohial și al Reuniunii Mariane pentru binecuvântarea bisericii. În ziua numită, după sfeștanie se slujește sf. liturgie. Biserica tixită de lume. Pontifică delegatul I. P. S. Mitropolit Alexandru, Rvsmul canonic Gheorghe Dănilă, înconjurat de pâr. Augustin Folea, directorul cancelariei Mitropolitane, pâr. prof. Dumitru Neda, dela Academia teologică, pâr. I. Rinea, protopopul Mediașului, pâr. Simonetti din Rășinar și pâr. V. Stoian din Moșna. Lectori clericii Mihai din Agârbicium și Pepene din Turda. Răspunsurile au fost date de corul Astrei din Mediaș condus de dl inv. Mărginean.

La sfârșitul lituriei pâr. canonic Dănilă vorbește cu căldură și cu avânt mișcător despre cinstea ce se cade să dăm lui Dumnezeu în biserică, și asigură pe Medieșeni de dragostea se le-o poartă I. P. S. Mitropolit. Se sfințește apoi steagul minunat al Reuniunii Mariane după care pâr. A. Folea, într'o predică feantă cu pilde, vorbește despre cinstea ce trebuie să o dăm Maicii Domnului. La sfârșit pâr. protopop Rinea aduce un cuvânt de mulțumită tuturor celor ce au donat pentru reparația bisericii.

La ora 1 oaspeții iau parte la banchet în sala „Strugure“.

Congresul Femeilor gr. cat. din Arhidieceză

După masă la ora trei, în sala Primăriei, se deschide mărețul congres al Uniunii Mariane a Femeilor din Arhidieceză, la care au luat parte delegate din aproape toate orașele Ardealului. În cuvântarea de deschidere Dna profesoară Emilia Hopârteanu, dela Blaj, prezidenta Uniunii, vorbește cu insuflețire și duloșie despre însemnătatea mamei și a copilului în societate. Pâr. prof. Neda vorbește familiar și zugrăvește în pilde, tipul femeii ideale, a femeii creștine. Urmează salutul delegatelor Reuniunilor Mariane, venite la con-

gres. Dl prof. Virgil Stancu citește raportul general depre activitatea comitetului central, și scoate în evidență faptele și momentele mai importante din activitatea Reuniunilor Mariane, luate în parte, pe parohii. S'au distins prin activitatea lor Reuniunile din Târgu-Mureș, Aiud, Alba-Iulia, Mediaș, Sibiu etc. Atât raportul secretarului cât și al casierului se aprobă, și congresul dă cuvenita descărcare comitetului. La propuneri Dna Boclatu—Sibiu, invită Uniunea ca la anul viitor să țină congresul la Sibiu. Prezidenta mulțumește congresiștilor pentru participare și le urează spor la muncă, apoi declară congresul închis.

Concertul corului teologilor din Blaj

Seara, lume multă aleargă spre hotelul „Strugure“ unde are loc concertul corului teologilor din Blaj. Timp de aproape două ore, în fața unei săli pline, vestitul și disciplinatul cor de sub mălastra conducere a pâr. prof. Cherebeștu — cărui l-se cuvin nefățărite laude — a executat o seamă de cântece drăguțe, mișcătoare și foarte reușite. Au plăcut în special: „Din Jola Mare“ a pâr. Hubic dela Oradea, „marșul soldaților din Faust“ și în special „Constantin Brâncoveanu“ impresionant ca o slujbă religioasă. Bine au cântat soliștii Târziu și Pepene. Foarte bune declarațiile Dl or Ignat și Iidav.

După concert, într'o atmosferă familiară și veselă s'a dansat până până'n zori.

Sărbătoarea din 8 Nov. și în special concertul teologilor vor lăsa urme neșterse în sufletele Medieșenilor. Pentru reușita acestei serbări se cuvin meritate laude, neobositului pâr. protopop Rinea, comitetului parohial în frunte cu Dnii Fodor și Șerban apoi Dnii: Director Biriș, și Gliga din partea Primăriei, precum și Dnelor din Reuniunea Mariană în frunte cu Dna Dr. Moldovan, Dna Rinea și Dna Gliga, cari se pot felicita de reușita morală și materială a sărbătoarei.

Valeriu Stoian

Mulțumită. Intreg poporul, în frunte cu comitetul bisericii române unite din comuna Dridif jud. Făgăraș, adânc recunoscător, mulțumește pe aceasta cale bunilor credincioși și frați ai lor din Alliance Ohio și Glesport Pensilvenia — America de Nord — cari, cu toată criza ce mai bântuie încă și acolo, au contribuit și ei pentru repararea bisericii cu următoarele sume: Maxim și Rafira Teșu, Dumitru Streza, Simion Oprîș, Gheorghe Oprîș, Vasile Gorun câte 2 dolari; Paraschiva N, Grapa, Ioana Bardaș, Nicolae G. Bodirnea, Rozeta Grancea, Olimpia Barbu, Nicolae Lungociu. Maria V. Streza, Andrei Streza, Ioan Clora, Sofron Oprîș, Istrate Laurențiu și Ioan Grama câte 1 dolar; Familia Gh. Ramba, Fam. Nicolae Șandru, Eugenia Gabor, Augustin Iaru, Jordan Cojocar, Isallă Sas, Traian Balcaș, Ioan Clorgoda, Vasile Solcol, Gheorghe Z. Gorun, Ioan Bodirnea, Gheorghe S. Hampu, Ioan Marcu Alexandru Halmaghi, Andrei A. Dordea, Ioan I. Șerban, Teodora Talabă, Constandin Stoica, Nicolae Streza, Iacob Peica, Vasile Dragoș și Ana Dragoș câte 50 cenți; Hararample Bursan și Stefan Sorocin câte 25 cenți; trei familii împreună 2 dolari. În total 33.50 dolari, iar în bani românești 5000 Lei.

Numai Dumnezeu singur poate să facă pe om fericit

În numărul trecut al gazetei noastre am publicat darea de seamă despre înscăunarea P. Sf. Sale Episcopul Dr. Ioan Bălan al Lugojului. Cu acel prilej P. Sf. Sa a rostit o cuvântare plină de învățăminte folositoare pentru suflet. Arătând că numai Dumnezeu singur poate să facă pe om fericit, a spus că a fost pus Episcop ca să „vestească religionea cea adevărată“, drumul care duce la Dumnezeu, adică la fericire. Pentruca să poată cunoaște cât mai mulți gândurile unui Păstor a cărui menire e să conducă turma drept credincioasă la pășune bună, publicăm aici părți din cuvântarea P. Sfințel Sale.

Preafericitul Părinte *Papa Plu al XI*, căruia ca urmaș al Sf. Petru i-a dat puterea de a cărmui întreaga biserică a lui Hristos, de acord cu Majestatea Sa Regele României *Carol al II-lea*, a binevoit să mă numească episcop al diecezei de Dumnezeu păzite a Lugojului pentru a complecta scaunul rămas vacant prin promovarea Preasfințitului Dr. *Alexandru Nicolescu* la scaunul arhiepiscopesc și mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș. Scumpă va rămâne în amintirea clerului și a poporului dreptcredincios din această eparhie figura blândă și modestă a episcopului Alexandru, care timp de 14 ani ca un bun părinte a cărmuit dieceza, necrușând nici o osteneală și povățuind cu adevărată dragoste toate clasele societății. Glasul lui dulce nu va mai răsună în această catedrală, dar va grăi totdeauna dragostea lui ferbinte ce a avut-o față de această casă a Domnului pe care a înzestrat-o cu cea mai frumoasă pictură. Dieceza Lugojului va avea de ce să se mândrească pururea cu acest arhieru, care cu argumente academice a știut să apere învățătura și drepturile bisericilor noastre în fața fărăi întregi.

[...] Lumea înalțează tot mai mult. Telegraful și telefonul sunt deja lucruri așa de minunate și de folositoare încât strămoșii noștri dacă s'ar scula din mormânt ar rămânea deadreptul ulmiși. Pe zi ce merge depărtările dintre oameni și dintre țări scad tot mai mult. Pe unul care vorbește la Roma sau la Paris îl înțelegi cu atâta ușurință și poate nu e departe vremea când cine vrea poate să aibe în buzunar aparatul său de radio cu care va vorbi cu cine va dori fără să mai aibă lipsă de poștă, de telegraf ori de telefon. Aeroplanul întrece deja mult trenul și merge tot mai bine din zi în zi. Ce să zicem de lucrul de necrezut că inginerul Marconi a aprins din Italia lămpile electrice din Australia!

[...] Mari și frumoase lucruri născocesc creierul omenesc. Dar cele mai multe lucruri pe care le izvodește astăzi nu ne fac nici o bucurie. De pildă, tunul german cu tragere lungă, nu face cinste nici chiar nemșilor, căci cu el au tras într-o biserică din Paris tocmai în Vinerea Patimilor, când lume multă era adunată la rugăciune, de a omorât și a schilodit pe mulți. La fel suntem și cu alte invențiuni descoperite pentru a face rău oamenilor.

E curioasă uneori și mintea omului care zboară prin nori însă nu se ocupă de lucrurile care ne interesează mai de aproape.

[...] Ar fi foarte dureros ca omul să nu cunoască pe Dumnezeu dela care are viața și tot ce are el în această lume și care numai El singur poate să-l facă pe om fericit. Cu mintea sa sănătoasă orice om cunoaște pe Dumnezeu din făpturile. Filozoful francez Vol-

taire era odată în secolate unde niște guri sparte îndrăneau să flecărească și să spună că nu este Dumnezeu. Pe perețele sălilor unde erau adunați, era un orologiu care tocmai bătea odată ceasurile și astfel a atras atențiunea mai multora. Voltaire arată ceasul cu degetul și zice: Cu cât mă gândesc mai mult la acest orologiu, cu atâta îmi vine mai puțin să cred că merge dela sine și că nu ar fi cineva care să-l fi făcut. Așa e și lumea aceasta, trebuie să fie cineva, o ființă preînțeleaptă și atotputernică, care a făcut lumea și care cu o înțelepciune fără margini și cu o dragoste dumnezeiască o cărmulește și o îngrijește. Această ființă este Dumnezeu care mie-mi este mai mare binefăcător decât tatăl meu, și pentru acest motiv cinstea care o dau lui Dumnezeu, nu o dau la nime altui. Grija necontentită a sufletului de a da lui Dumnezeu cinstea ce numai lui i-se cuvine este ceea ce numim noi religie. Este oare toată lumea religioasă, ori mai bine, își cunoaște toată lumea datorința de a da lui Dumnezeu ce numai lui i-se cuvine și chiar și dă lui Dumnezeu această cinste în așa chip ca Dumnezeu să se simtă onorat într'adevăr de această cinste — e o întrebare la care trebuie să răspundem fiecare și răspunsul la ea nu este un lucru indiferent nici pentru neamul nostru. Răposatul profesor universitar Dr. *Nicolae Paulescu* îmi spunea odată: „Noi nu suntem imorali ci suntem amorali. E de-a dreptul de neînțeleasă atitudinea ce o iau mulți intelectuali de ai noștri față de religione.“

[...] Sunt unii cari zic că religia este bună pentru femei și pentru copii. Iertați-mă se intercalez aici un epizod de pe băncile Universitare. Profesorul meu de drept bisericesc ne spunea că sunt oameni cari cu toate că ei înșiși nu împlinesc poruncile religiei, doresc ca femeile lor să fie religioase. Ce oameni nedrepti! Fac cinste femeilor și copiilor când spun că religia este bună pentru ei. Doar femeile s'au arătat foarte religioase dela începutul religiei creștine. În sf. Scriptură sunt pomenite cu titlul glorios: Maria Magdalena, Maria lui Iacob cel mic, mama lui Iosif, Salomia și altele cari îl însoțeau pe Isus în drumurile lui apostolice și-l serveau din ale sale. Iar la renunțarea Sa este un singur bărbat care-l compătămește pe Isus: Ioan Ev. toți ceilalți s'au ascuns ca în gaură de șoarece, iar dintre femei sunt mai multe cari nu se mișcase de lângă cruce până ce Isus nu și-a dat sufletul, și astăzi cu pilda vieții lor curate și cu ajutorul ce dau sfintelor lui Dumnezeu bisericii, ca și pe vremea lui Pavel, stau într'ajutor la răspândirea credinței celei adevărate. (Filipeni, 4, 30).

[...] Pentru a vesti religionea cea adevărată sunt trimis la voi, Iubiți Frați și fiu în Domnul. Eu nu pot să scot din ea nimic, ci sunt dator să o propun toată așa cum a dat-o Domnul. Sunt dator să cer dela toată lumea să o primească întregă și cu scumpătate, îndreptându-și toată viața după cum dorește Domnul. În propunerea acestei credințe nu volu rătacl, încât cel ce mă urmează poate fi sigur de fericire. Mântuitorul a încredințat Bisericii sale o adevărată comoară pe care lumea nu este în stare să o prețuiască. A știut Dumnezeu că între creștini nu va domni totdeauna dragostea cea adevărată și se vor certa. Și pentruca biserica adevărată să nu rătăcească, i-a dat un mare dar dumnezelesc: puterea de a păzi credința întregă și de a o propune fără nici o greșală.

Pe această cale îmi volu servi și țara și pe Augustul Saveran pus căpetenie de însuși Dumnezeu. Cu acest gând îmi încep slujba grea de episcop, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit. Amin.

Bătaia lui Dumnezeu nu întârzie

Vineri 5 Noemvrie Jurații din București au pronunțat un verdict, în baza căruia Curtea de Jurați a osândit pe doctorul Moise Pipergall la 2 ani temniță și 50 mii Lei despăgubiri civile, iar pe doctorița Fima Ledermann a oșitat-o, aflându-o nevinovată.

Cu toate că doctorul Moise Pipergall avuse cei mai buni apărători, pe maestrul în ale avocației Viștor Mălinescu, Paul Iliescu și C. Solomonescu, Curtea l-a aflat vinovat și l-a osândit la 2 ani închisoare și 50 mii Lei despăgubiri civile.

Pentruce?

Pentrucă într'una din zile venise la doctorul Moise Pipergall femeia Adela Veleiu care avea încă 4 copii și l-a rugat să-i facă operație, ca să nu aibă și pe al cincilea copil. Doctorul Moise Pipergall a chemat-o pe doctorița Fima Ledermann și împreună i-au făcut operația, care însă a izbutit atât de bine înăst biata femeie a murit la câteva minute după operație.

Neuroscitul de bărbat al moartei, care nu știuse nimic despre hotărârea soției sale, a făcut apoi arătare împotriva doctorului și a doctoriței, iar Curtea cu Jurați și-a spus cuvântul așa cum și l-a spus.

Noi nu adaugem altceva decât dorința fierbinte, ca tot așa să pățaseă toți mii de doctori cari fac zilnic operații asemănătoare cu a doctorului Moise Pipergall. Iar aici de omenie să nu lase nearătați la parhet pe nici unul dintre acești ucigași.

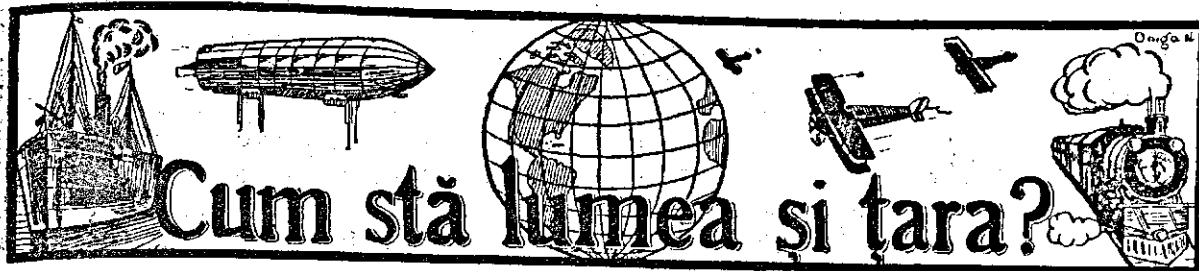
Din Clopotiva-Hașeg

Duminecă, în 27 Sept. a. e., s'a știut în comuna *Clopotiva-Hașeg* o troiță, în amintirea eroilor căzuți în războiul pentru întregirea neamului. A fost lucrată, — din îndemnul păr. din loc *I. Gherghel* și al echipei regale studențești care a stat în comună trei luni, — de către cantorul *Ioan Petura*, care a tăiat în saicam și a sculptat-o, cu o frumoasă inscripție pentru eroii neamului.

Troița a fost înălțată la marginea drumului ce intră în sat prin partea de miază-noapte. În ziua amintită, s'a slujit sf. liturgie, servind, în afară de Părintele somonei, și P. *O. D. protopop Iustin Bora* din Ulpia Traiană. Știința Sa a botezat cu acel prilej un copil de 13 ani, născut din părinți bapțiști, întorși acum la sânul bisericii celei adevărate. A ținut apoi o înflăcărată cuvântare despre „dreapta credință“ și despre sbuciumul sufletului care numai după nume e creștin, fără ca să trăiască după voia Domnului. La sf. liturgie a cântat *corul bisericii* format din săteni și schipieri.

După sf. slujbă, toți credincioșii, s'au înșiruit plecând spre locul unde s'a înălțat troița. Mergea în frunte un copil cu sf. cruce, urma drapelul „Agrului“ cu praporii, patru credincioși ducând troița împodobită cu flori, apoi preoții, ofițeri ai batalionului 5 Vânători Abrud, echipa regală studențească, sorul și poporul în bună ordine, în rând câte șase.

După stințirea apei și a troiței, Păr. Protopop a vorbit despre jertfa eroilor cari au marit lăsandu-ne România Mare. Au mai vorbit dnii *Căpitan Costescu*, delegat al distric-

Naționaliștii spanioli au intrat în Madrid

Pe străzi s'au dat lupte grele — Guvernamentalii aruncau dela etaj ulei și apă fierbinte pe naționaliști

În ultima zi a săptămânii trecute trupele naționaliste spaniole, sub comanda generalului Varela, au intrat în Madrid. Au ocupat mai întâi părțile marginase ale orașului și au pornit apoi spre mijloc. În drum pun mâna mai ales pe podurile care leagă străzi mai umblate și clădiri de mai mare însemnătate.

Înaintând spre mijlocul orașului, naționaliștii au avut de luptat cu armatele guvernului, cari, după cum scriu ziarele, dau dovadă de mare curaj și hotărâre. Cele mai mari și mai crâncene lupte dela începutul războiului din Spania, s'au dat pe străzile Madridului. Oei cari țin cu guvernul aruncau dela etaj ulei și apă fierbinte peste capetele soldaților naționaliști cari înaintau totuși victorioși.

În lupta de pe străzile Madridului, naționaliștii au băgat de seamă că nu luptă numai cu spanioli.

În rândurile guvernamentalilor se află o mulțime de soldați străini, mai ales ruși. Tot asemenea au pus mâna pe o mulțime de arme, tancuri și mitraliere, tot din Rusia.

Guvernul din Madrid s'a refugiat la Valencia, deoarece se temea că naționaliștii vor încerca să pună mâna în primul rând pe miniștri.

Președintele Spaniei, d. Azana, se află la o mănăstire din jurul Barcelonei. Acolo citește sf. Scriptură și se ocupă cu muzica religioasă.

Generalul Franco, comandantul trupelor naționaliste, a dat mai multe scrisori către cetățenii orașului Madrid, spunându-le, să stea liniștiți, să nu ajute guvernul și să aștepte cu încredere guvernul naționalist. Cetățenii nu vor fi pedepsiți ci numai conducătorii lor.

Când încheiem foaia, se dau încă lupte pe străzile Madridului, care după toate semnele va cădea de tot în mâinile naționaliștilor. Asta nu înseamnă însă că războiul se va termina. El va continua, ca și mai înainte, ucigător de frați. Guvernul stabilit la Valencia

Ionel Iliescu dela Abrud, Felicu Dudu, șeful echipei regale studentești din comună și pâr. I. Gherghel, lăudând, după vrednicie, fapta cantorului Ioan Petrus care a lucrat troița. Muzica militară a cântat la sfârșit „Roga” și „Marșul funebru al eroilor”, făcând astfel pe fiecare să simță mai adânc jertfa eroilor naționali.

În aceeași ordine, cu sufletele adânc mișcate, poporul, în frunte cu preoții, ofițeri și studenți, s'au întors în comună, săpând în suflete amintirea unei zile ce va rămâne neuitată.

(c.)

are în mână toți banii țării. Un ministru a spus că va lupta până vor termina banii, pe cari, dacă va trebui, mai bine-i aruncă în mare decât să-i lase naționaliștilor.

Se pare că va trebui, dacă vrea să-și țină cuvântul, să-i arunce, deoarece trupele naționaliste ocupă Madridul pas cu pas. Au ocupat și grădinile Palatului regal cari se află în spre mijlocul orașului, dovadă că mult nu va mai trece până Capitala va cădea în mâinile naționaliștilor. La gara de nord a orașului, oamenii guvernului au aruncat cu ulei fierbinte asupra soldaților generalului Franco. Gara totuși a fost ocupată și toți locuitorii găsiți în camerele ei, au fost puși la zid și împușcați.

Din Franța

D. Leon Blum, conducătorul de azi al Franței, e prieten bun cu comuniștii împotriva guvernării sale s'a înființat mai nou un partid popular francez, care a făcut jurământul că va da afară de pe pământul Franței pe toți comuniștii.

În fruntea acestui partid se găsește un oarecare Doriot, care a făcut și el oarecândva parte din partidul comunist. S'a saturat însă de ei și i-a părăsit după ce s'a convins că nu lucrează spre binele neamului.

Cu prilejul congresului de care scriem, s'a produs o încăierare între membrii acestui partid și comuniști. Aceștia din urmă nu privesc cu ochi buni înființarea unui partid potrivit lor, de aceea s'au strâns în număr mare ieșind în întâmpinare partizanilor lui Doriot. S'au produs încăierări și numai cu ajutorul poliției comunistii au putut fi împrăștiați, ceilalți putându-se împrăștia în liniște.

Din Polonia

În ziua de 11 l. c., s'a sărbătorit în întreaga țară, cu mare pompă, împlinirea alor 18 ani de când poporul polon a declarat independența țării sale.

Se știe că dela 1794 începând până la 1918, poporul polon a trăit subjugat și încă împărțit sub trei împărății. Această nedreptate, făcută unui popor viteaz, s'a terminat numai cu sfârșitul războiului mondial. Atunci, la sfatul popoarelor, s'a recunoscut dreptatea Poloniei, declarându-se țară liberă sub conducerea unui președinte de republică.

Ai trimis abonamentul la foaie pe anul 1936?

Sufletul tău creștinesc nu are nimic de zis?

Roosevelt a fost reales președinte al Americii

În săptămâna trecută au fost frământări în America pentru alegerea de președinte. Cele mai multe voturi le-a avut Roosevelt T., care a fost președinte și până acum. Acesta conduce America de câțiva ani de zile. Luptă cu greutate mari de tot, mai ales cu șomajul, căci sunt în țara de peste mare vreo 11 milioane de șomeri adevăți muncitori fără lucru.

Se vede însă că a condus țara destul de bine, cu toate greutatețile, iar alegătorii țin la el dându-i din nou votul.

Din Iugoslavia

D. Stoiadinovici, primministru și ministru de externe al Iugoslaviei, a ținut duminică trecută o însemnată cuvântare de care se ocupă toate gazetele străine.

După ce arată cari sunt legăturile Iugoslaviei cu celelalte țări, d. Stoiadinovici se ocupă și de Mica Înțelegere, spunând că o pretinie trainică leagă țările cari fac parte din această tovarășie. Această declarație e tocmai binevenită. Se știe că d. Mussolini în cuvântarea ținută săptămâna trecută, de care ne-am ocupat în numărul trecut al gazetei, a declarat că legăturile de pretinie ale Italiei cu Jugoslavia sunt acum mai bune ca oricând. Multă lume credea că după această declarație, Jugoslavia se va alătura Italiei, răcindu-se astfel legăturile de pretinie cu România și Cehoslovacia, pe cari le-a avut până acum. Cuvântarea de acum a dlui Stoiadinovici spulberă toate gândurile deșarte ale acelor cari credeau că vorbirea dlui Mussolini va schimba lumea, creind pretinii noi și micșorând hotarele unei țări ca să le lărgească pe ale alteia.

Iarăși se vorbește de Habsburgi

În timpul din urmă gazetele străine sunt pline de vești despre o apropiată restaurare a Habsburgilor pe tronul Austriei. Șeful partidului austriac care luptă pentru aceasta, se găsește de prezent la Roma, unde stă de vorbă cu d. Mussolini.

Tot în legătură cu aceasta, scriu gazetele străine, că Arhiducele Otto de Habsburg ar avea de gând să se căsătorească cu fata mai mică a Regelui Italiei. Toate acestea se vor pune la cale, după cât auzim, într-o conferință între Italia, Austria și Ungaria, care a început la Viena.

După cuvântarea dlui Mussolini

În numărul trecut al gazetei, am scris despre cuvântarea dlui Mussolini, în care spune că trebuie să se facă dreptate Ungariei, adevărată să i-se dea înapoi anumite ținuturi, căci altfel pace nu va fi în bazinul dunărean.

Toți românii, ca unul singur, au protestat împotriva cuvintelor dlui Mussolini. D. Iuliu Maniu, marele bărbat de stat al neamului, a răspuns printr'o

gazetă oă dorința primministrului Italiei nu se va îndeplini niciodată.

Suntem informați pe de altă parte, oă în întreagă țara, dar mai ales în Ardeal, se pregătește o mare adunare, la care întreagă suflarea românească va răspunde așa cum se cuvine celor ce ne amenință granițele țării. Adunarea se va ține oă de curând.

Un tren accelerat se ciocnește cu cinci vagoane lângă Brașov

Cum au scăpat dnii Iuliu Maniu și Valer Pop

Duminecă spre luni noaptea, s'a întâmplat o nenorocire de cale ferată între cele două tuneluri dintre Brașov și Predeal. Trenul accelerat ce mergea spre București, s'a ciocnit cu 5 vagoane ce veneau dela Predeal. Amândoi mecanicii au observat pe ceice veneau din față. Au frânat deci din toate puterile dar totuși n'au reușit să oprească.

Aflăm că sunt mai mulți răniți, dintre cari trei mai greu. Intre răniți e și un blăjan, d. Ioan Mărginean controlor financiar care se găsea în acceleratul ce mergea spre București.

În același tren se aflau dnii miniștrii Valer Pop și Valer Roman. D. Valer Pop a fost aruncat din pat în timp ce dormea. Dsa a scăpat nerănit. Din tren a fost scos afară pe fereastră.

În tren se mai afla și d. Iuliu Maniu. Dsa s'a dat jos în gara Brașov ca să bea un ceai. În acest timp trenul a plecat. D. Maniu a luat un automobil dela Brașov și a plecat ca să ajungă trenul la Predeal. Aici a auzit de nenorocire.

Vinovați sunt trei funcționari cari au și fost arestați. Vina mai mare e a mecanicului celor 5 vagoane, care a plecat fără ordin.

Duminecă se deschide Parlamentul

Duminecă, în 15 l. o., Camera și Senatul își vor începe lucrările. În aceeași zi, dimineața, se va sluji la biserica Patriarhiei o slujbă sfântă, de față fiind miniștri și membri ai Parlamentului. Deputații și senatorii vor trece apoi în sala de ședințe a Camerei, așteptând sosirea M. Sale Regelui.

Maiestatea Sa, va pleca dela Palat înainte de 12 cu un sfert de oră. Plecarea M. Sale va fi anunțată de 101 tunuri. Precis la ora 12, M. Sa va intra în sala de ședințe a Camerei, unde va citi mesajul (scrisoarea) de deschidere a Parlamentului.

Atât Camera cât și Senatul vor începe apoi lucrările, alegând mai întâi membrii birourilor.

Pentru înzestrarea armatei

Aflăm că d. ministru al finanțelor a încălțit pentru înzestrarea armatei suma de trei miliarde Lei.

În legătură aceasta, d. Victor Bădulescu, subsecretar de stat la ministerul de externe, a plecat Marția trecută la Praga pentruca să încheie cu marile fabrici de acolo un târg de arme.

Ziua Marelui Voevod Mihai. Duminecă trecută Marele Voevod Mihai și-a sărbătorit ziua numelui. Cu acel prilej s'a slujit o sfântă slujbă la biserica Patriarhiei din București, de față fiind membrii guvernului și ofițeri dela Curtea Regală. La celelalte biserici din țară s'a cântat pentru Măria Sa doxologia. Colegii de clasă ai Marelui Voevod, dela liceul militar Mănăstirea Dealului, s'au prezentat la Palatul Regal, făcând colegului lor Regal urări de bine și de sănătate.

Papa a primit în dar o jucărie. La una dintre audiențele trecute Sfântul Părinte dela Roma a primit în dar o jucărie. Iată cum: Sfântul Părinte a primit în audiență câteva sute de creștini din Italia. Intre aceia se afla și o doamnă cu un copilăș cam neastâmpărat. Doamna a adus cu sine și o jucărie, un cățeluș negru, cu care să se joace copilășul până va ajunge Sfântul Părinte să-l binecuvinteze și pe el. Părintele creștinătății l-a binecuvântat, iară copilul, de bucurie, l-a cinstit cățelușul. Sfântul Părinte a primit darul și l-a așezat pe masa sa de scris, unde se află până în ziua de astăzi.

O faptă creștinească. D. Ioan Vultur, preot-profesor la lic. de băieți din Blaj, a donat bisericii gr. cat. din Daia un exemplar din cartea bisericească „Pentecostarul Mic”, pentru care binefacere l-se aduc călduroase mulțumite din partea Curatoratului.

Un caz rar s'a întâmplat de curând într-o mănăstire din Italia. Inginerul Legrand și soția sa au intrat în mănăstire, înainte cu câțiva ani. Doamna s'a făcut călugăriță cartuziană, pe când domnul călugăr benedictin. Amândouă aceste orduri călugărești sunt foarte stricte și, mai ales, mănăstirile cartuziene nu dau voie călugărițelor să mai iasă din mănăstire niciodată. Înainte cu câteva săptămâni Inginerul Legrand a fost hirotonit preot. După ce a fost îmbrăcat în odăjdile preoțești, l-a rugat pe cardinalul care l-a hirotonit, ca cea dintâie binecuvântare preoțească să o predea cardinalul fostei sale soții care se află în mănăstirea cartuzienelor. Cardinalul l-a împlinit rugarea cu lacrimi în ochi.

Toamnă lungă. Suntem în mijlocul lunii Noiembrie și cu toate acestea timpul e frumos și cald. În ziua de 9 luna aceasta măsurătoarele au arătat la Târgoviște, tocmai în timpul amiezii, 29 grade plus. Vestii de căldură vin și din celelalte părți ale țării, afară de munți, unde a nins.

Ofițeri români duc faima noastră în America. Un vestit ofițer român numit Alexandru Păpană, se află de prezent în America. Acolo a făcut cu aeroplanul niște sboruri curajoase, pentru cari gazetele sunt pline de laude la adresa lui și a țării noastre.

A devenit cerșitor, fiindcă a câștigat la loterie. E de necrezut și totuși așa. În anul 1929 comerciantul Jean Prevost din Paris era atât de plin de datorii încât, ne mai având ce face alta, a luat lumea'n cap, părăsindu-și nevastă și prăvălie. S'a mutat apoi în orașul Lille, unde și-a deschis, sub

nume străin, o prăvălie nouă care începu să-și meargă. Înainte cu câteva săptămâni Jean Prevost câștigă la loterie 200.000 franci francezi. Ziarele l-au dat fotografia și pe urma ei au venit toți creditorii și l-au cuprins nu numai cele 200.000 franci câștigați la loterie, ci și averea ce și-o mai câștigase în răstimp. Astăzi bietul Jean Prevost e sărac pilog, n'are nici un franc, și aceasta numai fiindcă a avut „norocul” de a câștiga 200.000 franci la loterie.

A fost mușcat de o pisică turbată. Tânărul Ioan Balu din com. Noul Român, păștea oile pe pășunea comunei. Deodată a văzut o pisică încolțită de câni ce păzeau turma. Vrând s'o scape din colții cânilor, pisica a sărit și l-a mușcat de mână. Constatându-se că pisica era turbată, tânărul a fost dus la spital.

Concentrare premilitară. În zilele de 21—26 Oct., tinerii premilitari din Centrul Alud, în număr de 300 au fost concentrați în jurul comunei Polana Aiudului. În acest timp, sub îngrijirea comandanților de subcentre și dlui cpt. rez. Gr. Ursu, comandantul centrului, au executat un întreg plan de instrucție. În zilele de duminică și sărbători au luat parte la sf. slujbă. Încheierea concentrării s'a făcut în ziua de 26 Oct., când s'a sfințit și drapelul subcentrului Polana Aiudului.

O bolșevică osândită. În ziua de 2 Iulie 1932 comunistă și bolșevică Grundstein Lili din Cluj a împrăștiat, prin Cluj și jur, tot felul de placate (manifeste) și broșuri comuniste sau bolșevice. Poliția din Cluj, băgând de seamă că această bolșevică ce face, l-a dresat proces verbal pe care l-a înaintat Consiliului de Război din Cluj. Acesta apoi, în ziua de 5 Noiembrie, a osândit-o pe această jidovoalcă bolșevică la 5 luni închisoare.

Ghete de gumă pentru oi. Să nu radeți, nu e gumă, e adevăr, realitate, cum s'ar spune pe domnie. Proprietarii de oi din Anglia au observat că au foarte mari pierderi la creșterea oilor, din cauza boalei de unghii și de gură, care-i atât de deasă și de molipsitoare. Ce s'a gândit unul dintre Englezi? Să le facă la oile lor niște ghete de gumă, un fel de galoși, ca astfel să nu se mai infecteze de boala aceea. Zis și făcut. Și-a încălțat toate oile, și de atunci acelea nu l-se mai îmbolnăvesc de boala de gură și de unghii. Acuma fabrica Dunlop din Anglia pregătește galoși pentru oi și face ispravă bună, pentrucă câștigă chiar binișor.

A fost opărită cu lapte. Săptămâna trecută s'a întâmplat o dureroasă nenorocire la Tg. Mureș. Fetifa Elisabeta Bartoș de 3 ani se afla singură acasă. Pe cuptor era o cratiță plină cu lapte fierbinte. Fetifa s'a apropiat de cuptor și a tras cratița. Laptele s'a vărsat peste ea, arzându-i ochiul drept și pricinindu-i alte arsuri. Fetifa a fost dusă la spital, dar după câteva ore de chinuri groaznice a murit.

A trăit 110 ani. Zilele trecute a murit la Iași femeia Olimpia Pronia în vârstă de 110 ani. Ea era rusească, venită acum 100 de ani din ținuturile Siberiei. Până în ultimele clipe ale vieții, ea a fost deplin sănătoasă.

Trimitem nuci în Egipt. De două săptămâni încoace au plecat din Constanța spre Egipt trei vagoane și 80 mil. kg. nuci. Kg. se vinde cu 15, 16 și 17 Lei.

Cuvânt către cetitorii gazetei

Am intrat în luna Noemvrie, așa că ne mai despart mai puțin de două luni de sfârșitul anului. A sosit așadar timpul ca fiecare să se întrebe, dacă și restanțe, dacă a rămas cumva dator pe anii trecuți. Rugăm stărilor PE TOȚI abonații gazetei noastre ca acum, la sfârșit de an, după ce au cules roada depe hotar, să-și facă datoria creștinească ce o au față de această gazetă, trimițându-ne neîntârziat prețul abonamentului. O gazetă se susține cu mari cheltuieli, fără nici un câștig pentru cei cari o scriu, cari o fac din dragoste și jertfă pentru cetitori. Folosul e al cetitorilor, cari tocmai de aceea au datorie strânsă de a plăti regulat abonamentul gazetei. Deci, iubite cetitori, cu întoarcerea poștei așteptăm, dela D-Ta, suma ce ne datorezi.

Buruieni veninoase

— Tutunul —

4. *Numele și povestea tutunului.* Obiceiul fumatului fiind lătit și tutunul e foarte răspândit. Nu este neam de oameni, care să nu cunoască tutunul. Și la toate neamurile are aproape aceeași numire. Indienii, cari au fost găsiți mai întâi fumând, îi ziceau *tabacco*. Aceasta numire se găsește la cele mai multe neamuri.

Francezii îi zic *tabac* și tot așa îl numim și noi. *Tabak* îi spun și nemții și rutenii, iar polonii îi zic *tabake*.

Turcii îl numesc *tütün*. Noi, românii încă îi zicem *tutun*. Prin Moldova îi zic oamenii *tutun*, iar prin Banat și Transilvania îl numesc și *duhan*.

Credința este, că numele de tutun a fost dat acestei buruieni de dracul.

Se zice, că odată un om s'a întâlnit cu dracul, care săpa la niște buruieni.

— Ce sapi acolo mă drace? întrebă omul.

Ia, niște buruieni — răspunde dracul. Să știi însă, că dacă în vreme de trei zile nu-mi vei spune, cum să cheamă buruienile acestea te duc în iad. Dacă însă vei ghici numele lor, le voi împărți cu tine.

Omul s'a dus acasă supărat. Mamă-s'a văzându-l l'a întrebat, de ce-i supărat. Și el i-a spus întâmplarea cu dracul.

— Nu te supăra — zice mamă-s'a, că îți voi spune eu numele buruienii.

Mama feciorului era nădrăvană. S'a schimbat într-o pasăre mare și a sburat între buruienile dracului.

— Dracul când a văzut pasărea a început să strige: „Hăși pasăre din tutunul meu”. Și pasărea a sburat iar acasă, s'a schimbat în femeie și i-a spus feciorului că buruienile dracului se cheamă *tutun*.

A treia zi feciorul s'a dus la dracul și i-a spus, că buruienile lui se cheamă *tutun*. Dracul n'a avut ce face, le-a împărțit toate cu feciorul.

Dela acest fecior buruienile s'au lătit peste tot locul. Și fiind că el le-a câștigat dela dracul, oamenii îi mai zic și *buruiena dracului*.

În zicătorile românești încă se amintesc tutunul: „Oe atâta vorbă pentru o lulea de *tutun*”.

Iar în cântece vine des pomenit.

„Dragu-mi bădița, drag,
Care nu trage *tăbac*.”

• Fetele din Arpătac
• Mereu pipă la *tăbac*.

• Frunză verde castravete
• Are Cudelu trei fete.

• Frunză verde de *duhan*
• Cea mai mică-i ca un buglan.

• Foaie verde alunca,
• Unde ești tu pipa mea.
• Să mă uit în fundu tău,
• Să scot o țir de *băgdu*.

Intr'o biserică din Bucovina, am văzut o icoană mare, care înfățișează Raiul și Iadul. Pe aceasta icoană, am observat, că între mulți alți păcătoși din iad, este și un om zugrăvit cu o lulea în gură, mare cât o ulcică, iar un drac negru, cu ochi roșii, cu coarne și cu coadă, îi vâra o sulită mare în gură. Cea ce însemnează că cei cari fumează, vor fi pedepsiți așa că în cealaltă lume dracii le vor sparge gura cu sulitele.

Ion Popu-Câmpeanu

Reprețuirea aurului Băncii Naționale

În vremea din urmă lumea s'a alarmat, deoarece se auzia că prețul banilor — leului — va scădea. În toate părțile se vorbea de această scădere a leului. Comercianții așteptau cu înfrigurare ziua în care vor vedea această mare minune.

În orașele mari oamenii cu depuneri făcute din economii se înspăimântaseră de scăderea leului, mai ales, că această scădere se făcuse de alte țări din Europa, și credeau că și țara noastră va merge pe aceleași urme. Alții, înfrigați, au început a-și construi case, întrebându-și și ultimul ban.

Ziua mult așteptată însă a sosit cu alte rezultate, la care cei mai mulți nu se așteptau. Toți voiau să audă de această scădere a banului numită „*devalorizare*”, din gura celor cari conduceau țara.

În ziua de vineri 6 Noemvrie, dl ministru de finanțe Mircea Cănoicov, a arătat țării că nu este vorba de o devalorizare, de o scădere a leului, ci numai de o reprețuire a aurului care este la baza banului nostru. Cu alte cuvinte, leul, banul românesc, pus în circulațiune este garantat cu aur, aur ce se află depus în pivnițele Băncii

Naționale din București. Acest aur însă după legea stabilizării din 7 Februarie 1929, era prețuit la 111.111 lei kilogramul, ou toate oă astăzi prețul mondial al aurului, este de 200.000 lei kilogramul.

În felul acesta Banca Națională a României, cu aprobarea Statului, a re-prețuit kilogramul de aur la 153.333 lei. Așa dar Banca Națională a înregistrat în cărțile de socoți, adevărata valoare ce o are aurul din pivnițele sale, necesar pentru garantarea leului, după cum am spus mai sus.

El întrebare, ce urmări va avea această reprețuire a aurului asupra vieții?

La aceasta întrebare vom căuta a răspunde cu cuvintele dlui ministru de finanțe, Mircea Cănoicov, care a spus, oă moneda, *banul se va întări, prin valoarea mai mare a cantității de aur ce stă la baza banului nostru. Această operațiune nu va aduce nici o schimbare a banului și nici a vieții, ci dimpotrivă în urma acestei reprețuiri, banul va țese întărit. Deci nu va atinge valoarea leului, care va rămânea neștirbită.*

Lumea a primit cu multă bucurie aceste declarații, dând puțința comercianților cât și celorlalți cetățeni ai țării a-și continua munca în ramura profesiei lor, fără a se mai gândi la nici o urmăre rea ce ar putea avea asupra avutului lor.

Împărtășiți aceste rânduri și celorlalți ai d-voastre, pentru a ști adevărata stare a banului românesc, iar celor rău informați le arătați rândurile noastre, pentru a se convinge de adevăr.

Olimpiu I. Barna

Ceață deasă pe Dunăre. La începutul acestei săptămâni s'a lăsat un val de ceață deasă pe Dunăre cum de mult nu se mai pomeneste. Malurile Dunării nu se mai vedeau, iar vapoarele au străbătut numai cu mare greutate prin ceață deasă.

Lozurile cele mai norocoase sunt „**AURORA**”. Birou de desfacere: Banca Generală de Credit Exp. Blaj.

Bateriile Anodice

„**Dura-Rex-Triple**”

Senzația sezonului radiofonic actual îl constituie Bateriile de încălzire „**DURA-OPTIMA**”.

Înlocuiesc cu desăvârșire acumulatorii, nu necesită nici o încărcare și dispensează de orice îngrijire.

Funcționează continuu luni întregi, asigurând o auditiie perfectă.

Au o capacitate extraordinară de mare și sunt foarte economice.

Sunt mult mai ieftine și comode, decât acumulatorii.

Cereți oferte la **UZINELE DURA S. A. Timișoara.**

**Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—
Dumbrăveni**

Nr. 2—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza decisului Nr. G. 203—1936 a Judecătoriei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului László Anton repr. prin avocatul Dr. Corneliu Ghimbășan pentru încasarea creanței de 580 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Noemvrie 1936 orele 2 p. m. la fața locului în comuna Vamoșdriheu n. c. 19 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 cără cu osii de lemn, 1 vacă, 1 coteș, 1 hambar în valoare de Lei 3.600.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 29 Octomvrie 1936.
(516) 1—1 Portărel: INDESCIFRABIL

Aviz

Un libel în suma de 120 mii Lei dela Bc. Patria Blaj voiesc a-l da în schimbul unui libel la Albina în valoare de 100.000 Lei. Cu favor de 20.000 Lei + 1/2% comision în numerar.

D. Chisăliță

1—1 (514)

Str. Tribunei 30 Sibiu

Preot văduv caută econoamă. — Adresa: Pr. Vasile Pop, Valcău de jos — jud. Sălaj. (515) 1—1

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceace mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiiți așadară

„Cărțile Bunului Creștin”, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de păr. prof. I. MAIOR

Numerii apăruiți până acuma sunt următorii:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epulzat (s'au vândut toți),

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor din oate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminecătură**, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată la an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Iertfa Legii Noi**, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră nedespărțită**, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va ceta fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

ICONOSTASE,

**pictura murală, artistică
execută pictorul**

ANTONIU W. ZEILER Atelier fondat în anul 1903 în **BLAJ**

Cea mai nouă carte
de teatru sătesc

LEAC PENTRU MUERI

comedie în 2 acte

localizare de

—+ A. MELIN +—

Piesă foarte potrivită a
se juca prin sate, plină
de haz și de învățăminte!

Prețul 8 Lei

Se cumpără la **Librăria Seminarului din Blaj**. Prin postă se trimit 8 Lei prețul cărții și 2 lei pentru porto.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul
abonamentului la foaie!

Citiiți „UNIREA POPORULUI”

NU UITAȚI**NU UITAȚI****LOZUL**

pentru

— **15 Noemvrie 1936** —

Noul plan

OFERA

77.917 câștiguri în valoare de Lei 289.132.196

(511) 1—1

LOTERIA DE STAT**Sub tipar!****Sub tipar!****Calendarul dela Blaj pe 1937**

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să aștepte **Calendarul dela Blaj**, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.